

Samenvatting

Het college neemt deel aan de Gemeenschappelijke Regeling (GR) Geul en Maas. Het bestuur van de GR Geul en Maas stuurde op 17 april 2026 haar ontwerpbegroting 2027 en voorlopige jaarstukken 2025 aan de gemeenteraad. De gemeenteraad kan vervolgens binnen twaalf weken een zienswijze over de ontwerpbegroting 2027 bij het GR-bestuur indienen. Het college heeft besloten de raad voor te stellen geen zienswijze over de ontwerpbegroting 2027 van de GR Geul en Maas in te dienen en de GR Geul en Maas hierover te informeren. Verder heeft het college besloten de voorlopige jaarstukken 2025 voor kennisgeving aan te nemen.

1. Beslispunten

1. Het raadsvoorstel voor te leggen aan de raad met als beslispunten:
 - a. Geen zienswijze in te dienen over de ontwerpbegroting 2027 van de GR Geul en Maas en de GR Geul en Maas hierover te informeren.
 - b. De voorlopige jaarstukken 2025 van de GR Geul en Maas voor kennisgeving aan te nemen.

Besluit Burgemeester en wethouders d.d. 19 mei 2026:

Conform.

2. Aanleiding

De uitvoering van de gemeentelijke inzamelingen van afval- en grondstoffen bij huishoudens is ondergebracht in de afvalsamenwerking van de gemeenten Maastricht, Meerssen en Valkenburg aan de Geul, genaamd GR Geul en Maas. Ter voorbereiding op de ontwerpbegroting 2027 heeft het bestuur van de GR Geul en Maas op 12 januari 2026 de Kaderbrief 2027 aan de gemeenteraden toegestuurd. Hierin is vermeld dat in 2024 het Regionaal Beleidskader Afval en Grondstoffen Maastricht, Meerssen en Valkenburg aan de Geul is vastgesteld en in 2025 de gemeentelijke Grondstoffenplannen 2026 - 2030 van Maastricht, Meerssen en Valkenburg aan de Geul zijn vastgesteld. De maatregelen in de gemeentelijke Grondstoffenplannen, welke gepland staan voor kalenderjaar 2027, zijn opgenomen in de ontwerpbegroting 2027 van de GR Geul en Maas. De gemeenteraad kan een zienswijze indienen over deze ontwerpbegroting 2027. De GR Geul en Maas heeft de voorlopige jaarstukken 2025 voor kennisgeving aan de gemeenteraden aangeboden.

3. Beoogd effect

Dit voorstel richt zich op doelstelling 11, duurzame steden en gemeenschappen en doelstelling 13, klimaatactie:

11. Duurzame steden en gemeenschappen

13. Klimaatactie

4. Argumenten

De volgende argumenten pleiten voor het voorleggen van voorstel aan de raad.

1.1 De ontwerpbegroting 2027 van de GR Geul en Maas geeft invulling aan vastgesteld beleid.

De ontwerpbegroting 2027 van de GR Geul en Maas geeft invulling aan het door de raad op 27 februari 2024 vastgestelde Regionaal Beleidskader Afval en Grondstoffen Maastricht, Meerssen en Valkenburg aan de Geul. Doelstellingen hierin zijn verdergaande verbetering van de scheidingspercentages van grondstoffen, tevredenheid van de inwoners met het afvalbeleid en de uitvoering daarvan en een schone omgeving vrij van afval.

1.2 De ontwerpbegroting 2027 van de GR Geul en Maas is opgesteld conform vastgestelde programmering.

De ontwerpbegroting 2027 van de GR Geul en Maas is gebaseerd op de jaarplanning 2027 van de door de colleges in april 2025 vastgestelde gemeentelijke Grondstoffenplannen 2026-2030 van de gemeenten Maastricht, Meerssen en Valkenburg aan de Geul. De planmatige plaatsing en ingebruikname van ondergrondse verzamelcontainers voor restafval en bovengrondse verzamelcontainers voor GFE zijn voor de gemeente Maastricht een belangrijk onderdeel hierin.

1.3 Het door de raad beschikbaar gestelde investeringskrediet en de beschikbaar gestelde projectkosten zijn verwerkt in de ontwerpbegroting 2027 van de GR Geul en Maas.

Op 1 juli 2025 heeft de raad van de gemeente Maastricht het investeringskrediet voor een totaalbedrag van 7,9 mln. en de incidentele projectkosten voor de gemeente Maastricht van € 1,2 mln., voortvloeiend uit het Grondstoffenplan Maastricht 2026 – 2030, beschikbaar gesteld ter verwerking in de begrotingen van de GR Geul en Maas. Hiervan is in de ontwerpbegroting 2027 van de GR Geul en Maas de jaarschijf 2027 verwerkt.

1.4 De ontwerpbegroting 2027 van de GR Geul en Maas levert input voor de gemeentebegroting 2027.

De ontwerpbegroting 2027 van de GR Geul en Maas geeft voor een groot deel invulling aan programma 7, volksgezondheid en milieu, taakveld 7.3, afval van de gemeentebegroting 2027.

1.5 De financiële wijzigingen ten opzichte van de begroting 2026 van de GR Geul en Maas zijn toegelicht.

In paragraaf 2.2.2 van de ontwerpbegroting 2027 van de GR Geul en Maas worden de baten en lasten uitgebreid toegelicht. Daarmee worden de wijzigingen van deze ontwerpbegroting 2027 van de GR Geul en Maas ten opzichte van de begroting 2026 van de GR Geul en Maas verduidelijkt. In paragraaf 6 van dit collegevoorstel is deze toelichting samengevat overgenomen.

1.6 De afwijkingen in de voorlopige jaarstukken 2025 ten opzichte van de begroting zijn toegelicht.

De toelichting in hoofdstuk 2.3.4 van de voorlopige jaarstukken 2025 op de afwijkingen ten opzichte van de begroting 2025 geeft een helder en compleet beeld.

1.7 De Wet gemeenschappelijke regelingen biedt de gemeenteraad enkel de mogelijkheid om de voorlopige jaarstukken voor kennisgeving aan te nemen.

In tegenstelling tot de wettekst over de ontwerpbegroting biedt de Wet gemeenschappelijke regelingen de gemeenteraad enkel de mogelijkheid om de voorlopige jaarstukken voor kennisgeving aan te nemen. Er is hierbij in afwijking van de wettekst over de ontwerpbegroting geen zienswijze-mogelijkheid.

5. Kanttekeningen of risico's

De volgende kanttekeningen of risico's zijn te benoemen.

1.1 De ontwerpbegroting 2027 van de GR Geul en Maas toont een kostentoeename

De kostentoeename is toegelicht. De hogere gemeentelijke bijdrage komt voort uit eerder vastgestelde beleidskeuzes (regionaal beleidskader afval en grondstoffen en grondstoffenplannen 2026-2030, landelijke lastenstijgingen (afvalstoffenbelasting, CO₂-heffing), noodzakelijke mechanisatie van de inzameling om personeel langer duurzaam te kunnen inzetten en noodzakelijke investeringen in verduurzaming. Het betreft dus kostentoeename die direct samenhangt met de uitvoering van gemeentelijk beleid en met wettelijke ontwikkelingen.

1.2 De raad kan een zienswijze bij Gedeputeerde Staten van Limburg indienen als naar de mening van de raad onvoldoende rekening is gehouden met haar zienswijze omtrent de ontwerpbegroting.

Mocht de raad van mening zijn dat onvoldoende rekening is gehouden met haar zienswijze omtrent de ontwerpbegroting, dan kan de raad een zienswijze indienen bij Gedeputeerde Staten van Limburg omtrent de door het GR-bestuur vastgestelde definitieve begroting 2027.

6. Financiële gevolgen

De ontwerpbegroting 2027 van de GR Geul en Maas gaat uit van €16,0 mln. aan lasten, €2,1 mln. aan overhead en €18,1 mln. aan baten. Hiermee is het geraamde saldo van baten en lasten nihil. In deze ontwerpbegroting is het tweede jaar van de uitvoering van de grondstoffenplannen van de drie deelnemende gemeenten verwerkt. In grote lijnen veroorzaken onderstaande posten de grootste wijzigingen van de ontwerpbegroting 2027 ten opzichte van de begroting 2026.

Grootste wijzigingen in de lasten van de ontwerpbegroting 2027

€464.000 hogere personeelskosten en overhead

De personeelslasten stijgen in 2027 als gevolg van de verwachte loonindexatie. De kosten voor de inzameling bij brengvoorzieningen blijven ondanks deze indexatie gelijk, dankzij efficiencyvoordelen in de routeplanning. De hogere stijging bij de inzameling op afroep wordt veroorzaakt door de uitvoering van de motie Eerlijke Afvalinzameling, op grond waarvan een pilot wordt uitgevoerd van 1 juli 2026 tot 1 juli 2027 om minima en minder mobiele inwoners in de WMO ook de verwerkingskosten niet te laten betalen. Vooralsnog is er in de ontwerpbegroting 2027 vanuit gegaan dat de pilot ook na 1 juli 2027 wordt voortgezet.

€394.000 hogere transport- en ledigingskosten

Naast de reguliere kostenstijging als gevolg van indexatie nemen de transportkosten bij de milieuparken toe door een stijging van het aangeboden afval en het daarmee samenhangende aantal transportbewegingen. De hogere transport- en ledigingskosten voor de inzameling aan huis worden mede veroorzaakt door de elektrificatie van het wagenpark, waaronder het in gebruik nemen van de eerste vijf nieuwe elektrische huisvuilwagens. Daarnaast wordt in Maastricht een toename verwacht van het aantal ritten, doordat minima en WMO-doelgroepen eenmaal per jaar gebruik kunnen maken van een gratis grofvuil-inzameling. Hiertoe wordt een extra voertuig voor het inzamelen van grofvuil aan huis ingezet.

€368.000 hogere overige bedrijfskosten

Bij de brengvoorzieningen is voor reparatie en herstel minder begroot, enerzijds op basis van de realisatie van 2025 en anderzijds omdat de reguliere vervanging van de toegangscontrolesystemen niet in de exploitatie is opgenomen, aangezien deze met ingang van 2026 wordt gekapitaliseerd. Bij de inzameling aan huis vallen de kosten lager uit: op basis van de realisatie 2025 wordt minder begroot voor de distributie van afvalzakken. Dit is het gevolg van de aankoop van minder PMD- en restzakken bij de leverancier. De kostenstijging op de projectkosten wordt met name veroorzaakt door de verwerking van de incidentele projectkosten, die de uitvoering van de grondstoffenplannen met zich meebrengt. Voor 2027 zijn dat de voorbereidingskosten voor alle gemeenten en specifiek voor Meerssen en Valkenburg aan de Geul de kosten voor registratieapparatuur van de inzamelvoertuigen, de routes en de software.

Dit betreft een incidentele uitgave voor de komende jaren.

€299.000 hogere verwerkingskosten

De stijging op de verwerkingskosten komt enerzijds door een toename van tonnages en anderzijds door indexatie van de verwerkingstarieven. Daarnaast zorgt de stijging van de afvalstoffenbelasting en de invoering van de CO₂-heffing op afvalstromen die worden verbrand, zoals grof huishoudelijk afval en fijn huishoudelijk restafval, voor een verdere toename van de verwerkingskosten. De stijging van de verwerkingskosten van AB-Hout komt doordat AB-Hout per 1 juli 2026 geen opbrengststroom meer is, maar een kostenstroom.

€194.000 hogere kapitaallasten

De GR Geul en Maas heeft geen materiële vaste activa. Dit valt onder het beleidskader van de gemeente Maastricht. De kapitaallasten van de investeringen in de brengvoorzieningen worden door de gemeente Maastricht in rekening gebracht bij de GR Geul en Maas. Deze kosten worden als kapitaallasten verantwoord. De hogere kapitaallasten voor de gemeente Maastricht hangen samen met de uitvoering van het Grondstoffenplan 2026-2030, waarbij in 2027 gepland is om in kwadrant 2 ook ondergrondse restafvalcontainers en bovengrondse GFE-verzamelcontainers te plaatsen.

Grootste wijzigingen in de baten van de ontwerpbegroting 2027

€191.000 meer inkomsten milieuparken

De bijdragen van bezoekers van de milieuparken vormen de opbrengst uit de poorttarieven, die inwoners betalen voor de afvalstoffen die naar de milieuparken worden gebracht. De poorttarieven voor 2027 zijn vooraf afgestemd met samenwerkingspartner RD4. Het bestuur van de GR Geul en Maas heeft besloten om het poorttarief voor het brengen van grof restafval voor 2027 te verhogen van €30 naar €34 per m³ en het poorttarief voor het brengen van fijn restafval voor 2027 te verhogen van €1,70 naar €1,80 per (grijze) restafvalzak. Hierbij is rekening gehouden met de landelijk geldende stijging van de afvalstoffenbelasting en de CO₂-heffing op te verbranden afval. De verhoging van deze poorttarieven stimuleert bezoekers tot verdergaande scheiding van grof en fijn restafval in grondstoffen. Overige afvalstromen en grondstoffen kunnen gratis naar de milieuparken gebracht worden.

De ontwikkelingen in deze ontwerpbegroting leiden tot een hogere benodigde bijdrage van de deelnemende gemeenten van in totaal €1,6 mln. Voor de gemeente Maastricht stijgt de bijdrage met €649.000. Voor de gemeente Meerssen stijgt de bijdrage met €387.000. Voor de gemeente Valkenburg aan de Geul stijgt de bijdrage met €518.000.

Onderstaande tabel – zoals opgenomen op pagina 6 van de ontwerpbegroting 2027 van GR Geul en Maas - geeft de financiële bijdragen van elke afzonderlijke gemeente weer ten behoeve van de gehele dienstverlening van de GR Geul en Maas:

Begroting bijdragen gemeenten 2027 (baten van gemeenten) In Euro's	Milieuparken o.b.v. inwoneraantal	Restzakken via milieupark	Rondeel	Inzameling en overige basistaken	Plustak en bijdrage	Totaal 2027	Totaal 2026
Bijdrage gemeente Maastricht	2.933.423	281.000	330.284	8.414.983	170.744	12.130.434	11.481.247
Bijdrage gemeente Meerssen	429.541	45.000	-	1.800.800	10.405	2.285.747	1.898.708
Bijdrage gemeente Valkenburg	383.617	24.000	-	1.743.132	26.227	2.176.976	1.659.019
Totaal bijdrage gemeenten aan GR	3.746.581	350.000	330.284	11.958.915	207.376	16.593.156	15.038.973

De tabel toont de bijdragen die elke gemeente aan de gemeenschappelijke regeling voldoet. Het verschil tussen het totaal van deze gemeentelijke bijdragen en de totale baten bestaat uit de opbrengsten van de verwerking van afvalstromen (€610.237) en de poorttarieven bij de milieuparken (€880.000).

De bijdrage van de gemeente Maastricht aan de GR Geul en Maas wordt verwerkt in de gemeentebegroting 2027, die eind dit jaar aan de raad ter vaststelling zal worden voorgelegd. Waarbij aangetekend moet worden dat de hoogte van de kosten van de GR Geul en Maas weliswaar een qua volume belangrijke, maar niet de enige bepalende factor is voor de hoogte van de gemeentelijke afvalstoffenheffing.

Voor een compleet overzicht van de per 1 januari 2027 door het bestuur van de GR Geul en Maas vastgestelde poorttarieven voor aanbieders van afval- en grondstoffen op de milieuparken en de tarieven voor het ophalen van grofvuil wordt verwezen naar de laatste pagina's 34 t/m 36 van de ontwerpbegroting 2027. De daar genoemde tarieven worden eind dit jaar als onderdeel van de gemeentelijke tarieventabel reinigingsheffingen 2027 door de raad vastgesteld.

De bijlagen 5 t/m 10 zijn de exploitatierekening (screenshot), de balans (screenshot), de meerjarenraming (screenshot), het dashboard en het risicoprofiel. In de ontwerpbegroting 2027 van de GR Geul en Maas is geen meerjarenbalans opgenomen, zodat bijlage 8 bij de ontwerpbegroting van deze GR in tegenstelling tot andere GR'en ontbreekt. De waarde van de meerjarenbalans is elk jaar namelijk €0, omdat het resultaat van de GR jaarlijks met de deelnemende gemeenten wordt afgerekend.

Dekkingsvoorstel (bijlage 11)

	2027	2028	2029	2030
Bijdrage o.b.v. begroting GR	€ 12.130.434	€ 12.130.434	€ 12.130.434	€ 12.130.434
Bijdrage o.b.v. begroting GR in constante prijzen	€ 12.130.434	€ 12.130.434	€ 12.130.434	€ 12.130.434
Begroting Maastricht	€ 11.481.247	€ 11.481.247	€ 11.481.247	€ 11.481.247
Verschil	€ -649.187	€ -649.187	€ -649.187	€ -649.187

Het verschil ad € 649.187 wordt ten laste van de afvalbegroting van gemeente Maastricht meegenomen. Financiële verwerking van de totale afvalbegroting vindt plaats in de gemeentebegroting 2027. Hierbij wordt het saldo van de opbrengsten en kosten verrekend met de voorziening afval. Naar aanleiding van de motie Eerlijke Afvalinzameling zal bij de behandeling van de jaarrekening aan de Raad worden voorgesteld een bedrag van € 0,460 mln. te bestemmen ter dekking van de kosten van de uitvoering van de hiertoe opgezette pilot. Dit bedrag kan, na akkoord van de Raad, dus een gedeelte van de lastenstijging in 2027 opvangen.

Voorlopige jaarstukken 2025 GR Geul en Maas

De voorlopige jaarstukken 2025 van de GR Geul en Maas (bijlage 4) laten een saldo zien van €0,7 mln. voordelig. Dit komt tot stand door een voordeel op de lasten van € 132.000 en een voordeel op de baten van € 567.000. Voor een toelichting op de afwijkingen wordt verwezen naar hoofdstuk 2.3.4.

Na goedkeuring door de accountant en vaststelling van de definitieve jaarstukken 2025 door het bestuur van de GR Geul en Maas wordt het saldo met de gemeenten afgerekend. De gemeente Maastricht kan dan terugbetaling van €566.000 tegemoetzien, mits de definitieve jaarstukken 2025 conform deze voorlopige jaarstukken 2025 worden vastgesteld. Deze terugbetaling zorgt in 2026 voor een voordeel op het taakveld 7.3 afval. Zoals afgesproken met de raad, wordt het resultaat op het product afval vereffend met de voorziening afval. De terugbetaling komt daarmee dus niet ten gunste van het resultaat.

7. Vervolgtraject besluitvorming, uitvoering en evaluatie

Het bestuur beoordeelt de gemeentelijke zienswijzen van de drie deelnemende gemeenten en bepaalt of aanpassing van de ontwerpbegroting 2027 nodig is. Vervolgens stelt het bestuur van de GR Geul en Maas de begroting 2027 vast en stuurt die begroting 2027 vóór 15 september 2026 aan Gedeputeerde Staten van Limburg en aan de raden van de deelnemende gemeenten die ter zake bij Gedeputeerde Staten hun zienswijze naar voren kunnen brengen.

Het bestuur van de GR Geul en Maas stelt de jaarstukken 2025 vast, waarna het GR-bestuur deze vóór 15 juli 2026 aan Gedeputeerde Staten van Limburg zendt.

8. Communicatie

Bekendgemaakt dient te worden dat de ontwerpbegroting 2027 van de GR Geul en Maas zes weken voor eenieder ter inzage ligt en de raden er een zienswijze over kunnen indienen.